

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. február 6.
(OR. en)

5321/17

MAMA 12
CFSP/PESC 23
RELEX 74
LIBYE 3

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2017. február 6.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 5319/17 MAMA 11 CFSP/PESC 22 RELEX 73 LIBYE 2

Tárgy: A Tanács következtetései Líbiáról
– Tanácsi következtetések (2017. február 6.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Líbiáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2017. február 6-i, 3516. ülésén fogadott el.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI LÍBIÁRÓL

Külügyek Tanácsa, 2017. február 6.

1. Minden eddiginél fontosabb célunk, hogy Líbia stabil országgá váljon, és az EU mindent meg fog tenni ennek elérése érdekében. Az EU továbbra is elkötelezett a líbiai politikai megállapodás keretében végrehajtandó átfogó politikai rendezés, valamint a Fájez esz-Szarrádzs miniszterelnök által vezetett és az ENSZ által is támogatott elnöki tanácsnak és nemzeti egységkormánynak nyújtandó segítség mellett. Üdvözli az egységes kormányzás, a jólét és az ország biztonságának helyreállítására irányuló törekvéseiket. A 2259. sz. ENSZ BT-határozatra és a témában született későbbi ENSZ BT-határozatokra emlékeztetve az EU a líbiai politikai megállapodás keretében az elnöki tanácsot és a nemzeti egységkormányt ismeri el kizárólagos legitim kormányhatóságként az országban. Az EU maradéktalanul támogatja a líbiai politikai megállapodást mint a jelenlegi líbiai problémák konkrét megoldására szolgáló keretet. Az EU elismerését fejezi ki azon jelenlegi törekvésekkel kapcsolatban, amelyek a politikai nézetkülönbségek áthidalására, valamint a líbiai intézmények reprezentativitásának, hatékonyságának és eredményességének javítására irányulnak. Az EU hangsúlyozza, hogy a politikai folyamat Líbia kezében van, és kiemeli a folyamat inkluzivitásának fontosságát, amelynek különösen a politikai és a helyi szereplők, a nők és a civil társadalom folyamatos részvételével kell megvalósulnia. Polgáraik jóllétéért és biztonságáért a líbiai politikai vezetők tartoznak felelősséggel. Minden líbiai szereplőt arra kérünk, hogy tartózkodjon a líbiai politikai átmenet folyamatát aláásó tevékenységektől; e szereplőknek építő jellegű, érdemi párbeszédet kell folytatniuk. Az EU a líbiai béke, stabilitás és biztonság támogatásához igénybe fogja venni támogatási eszközeit, egyszersmind készen áll arra, hogy ennek jegyében szükség szerint módosítsa az országgal szembeni korlátozó intézkedéseit.
2. Az EU hangsúlyozza, hogy a stabilitás biztosítása és az ország egységének és területi integritásának megőrzése érdekében sürgősen a líbiai politikai megállapodásban meghatározott legitim polgári hatóságok ellenőrzése alá kell vonni az összes fegyveres erőt. A konfliktus nem oldható meg katonai úton, és e tekintetben az EU felhívja a figyelmet a 2278. sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásának fontosságára. Az EU üdvözli az elnöki gárda létrehozását és első egységeinek a közelmúltban történt bevetését, ez ugyanis fontos lépés a líbiai politikai megállapodás keretében létrejött intézmények és a Tripoliban működő diplomáciai képviselők védelmének biztosítása szempontjából. Az EU kész arra, hogy megvizsgálja az elnöki gárda számára biztosított támogatás lehetőségét.

3. Az EU újólág megerősíti, hogy teljeskörűen támogatja az ENSZ líbiai támogató misszióját (UNSMIL) és az ENSZ-főtitkár különleges képviselőjét, Martin Koblert. Az EU üdvözli, hogy Líbia szomszédjai és regionális szervezetek – köztük az Afrikai Unió és az Arab Államok Ligája – is közreműködnek a folyamatban, nevezetesen azért, hogy a líbiai politikai megállapodással összhangban nyomon követik és előmozdítják a líbiai politikai folyamatot, amit a Kairóban és Brazzaville-ben rendezett közelmúltbeli találkozók is jól illusztrálnak. Líbia egyik szomszédjaként az EU is csatlakozni fog az említett regionális szervezetek azon törekvéseihez, amelyek az ENSZ közvetítési tevékenységeinek támogatására irányulnak. Líbia minden szomszédjának felelőssége, hogy központi és konstruktív szerepet töltsön be a líbiai válság rendezésében. Az EU e tekintetben intenzívebbé fogja tenni a velük folytatott párbeszédet, a kezdeményezéseik megvitatását is beleértve. Az EU üdvözli, hogy a nemzetközi jelenlét növekedése figyelhető meg Tripoliban, miután a közelmúltban néhány nagykövetség újból megkezdte működését a líbiai fővárosban.
4. Az EU nagyra értékeli a líbiaiak által a terrorizmus elleni küzdelem során tanúsított bátorságot és elszántságot, és tisztelettel adózik azok előtt, akik életüket áldozták a terrorista csoportok elleni küzdelmekben. Az Unió ugyanakkor továbbra is aggodalmát fejezi ki a miatt a fenyegetés miatt, amelyet a terrorizmus jelent Líbiára és a szomszédos országokra nézve. A terrorizmus elleni összefogásra buzdít minden líbiait, felhívja a figyelmet a megelőzés fontosságára, és megerősíti, hogy támogatja a legitim hatóságok küzdelmét a radikalizálódás, az erőszakos szélsőséges és a terrorizmus ellen. Az EU elkötelezett a konfliktus által leginkább érintett líbiai területek stabilizációjához és rehabilitációjához való hozzájárulás mellett.
5. Az EU üdvözli a líbiai gazdasági párbeszéd közelmúltbeli ülésein elért haladást. Felszólít minden résztvevőt, különösen a nemzeti egységkormányt és a központi bankot, hogy teljeskörűen hajtsák végre a törvényes gazdaság működtetésére vonatkozó megállapodásukat, biztosítsák a kormány tevékenységeihez szükséges forrásokat, egyensúlyozzák ki a költségvetést és szüntessék meg a likviditási válságot. Szorgalmazza továbbá a gazdasági reformra irányuló sürgős intézkedések foganatosítását, a pazarló államháztartási kiadások csökkentését, valamint az alapvető szolgáltatások javítását, hogy ki lehessen elégíteni a líbiai nép legsürgetőbb szükségleteit. Az olajtermelés üdvös növelése lehetővé teszi majd a líbiai kormány számára, hogy több közjavát és közszolgáltatást bocsásson a lakosság rendelkezésére, többek között a biztonság, az oktatás és a humanitárius segítségnyújtás terén. Az EU arra szólít fel minden líbiait, hogy óvják meg az olajtermelési infrastruktúrát, emlékeztet az ENSZ BT azon határozataira, amelyek értelmében a líbiai olajexportnak a nemzeti egységkormány és a nemzeti olajvállalat kizárólagos ellenőrzése alatt kell maradnia, és elítéli a jogellenes olajexportot.

6. Az EU aggodalommal figyeli a humanitárius helyzetet Líbiában, ahol mintegy 1,3 millió ember szorul sürgősségi segélyre. Egyben a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartására szólít fel, illetve arra, hogy tegyék lehetővé a humanitárius segélyszervezetek munkatársai számára, hogy eljuthassanak a rászorulókhoz. További előrelépést kell tenni az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása, az igazságszolgáltatás megerősítése, az elszámoltathatóság és a jogszerű eljárások alkalmazása terén.
7. Az EU elítéli a migránsokkal szemben elkövetett emberi jogi jogsértéseket és a velük szembeni visszaéléseket, és sürgeti a líbiai hatóságokat, hogy növeljék az emberi jogok védelmének és előmozdításának javítására irányuló erőfeszítéseiket, különösen az idegenrendészeti fogdákbán, és szenteljenek külön figyelmet a különleges bánásmódot igénylő személyeknek. Minden felet felszólít, hogy biztosítsák a segélyszervezetek munkatársainak akadálytalan és biztonságos bejutását az említett létesítményekbe. A migránsok védelmének fokozása érdekében, valamint azért, hogy hozzájáruljon az idegenrendészeti fogdákbán fennálló körülmények javításához, a megfelelő befogadó intézmények biztosításához, az őrizet alternatíváinak megtalálásához és a Líbiából való támogatott önkéntes visszatérések számának növeléséhez, az EU igénybe fogja venni egyebek mellett az Afrikai Vészhelyzeti Alapot és fokozni fogja együttműködését a Nemzetközi Migrációs Szervezettel és az UNHCR-rel. Együtt fog működni líbiai településekkel az alternatív megélhetési formák előmozdításában és a migránsokat, menekülteket és nemzetközi védelemre szoruló személyeket befogadó helyi közösségek rezilienciájának növelésében.
8. Az állam-, illetve kormányfők február 3–4-én Máltán megrendezett nem hivatalos ülésén elfogadott nyilatkozattal, valamint a főképviselő és a Bizottság január 25-i közös közleményével összhangban az EU újfent hangsúlyozza, hogy meg kell fékezni az irreguláris migránsoknak a Földközi-tenger középső térségében húzódó útvonalon zajló áramlását és el kell lehetetleníteni az embercsempészek és emberkereskedők üzletszerű tevékenységét. Az EU továbbra is elkötelezett az iránt, hogy együttműködjön a líbiai hatóságokkal annak érdekében, hogy segítséget nyújtson számukra a biztonsági ágazat reformjához, valamint biztonsági és védelmi struktúráik fejlesztéséhez. Az EU – a nemzetközi joggal összhangban – folytatni fogja tevékenységeit a „Seahorse” földközi-tengeri hálózat, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és a KBVP keretében megvalósuló különböző egymást kiegészítő és összehangolt fellépéseken keresztül, ugyanakkor Líbia szerepvállalására is szükség lesz az irreguláris migránsok áramlásának kezelése és az életmentés terén.

A máltai nyilatkozatnak megfelelően az EU prioritásai között nagyobb súllyal fog szerepelni az, hogy képzést, felszerelést és egyéb támogatást nyújtson, elsőbbséget biztosítva a líbiai parti őrségnek és haditengerészetnek, valamint más releváns legitim líbiai szervezeteknek.

Az EUNAVFOR MED Sophia művelet elsődleges feladata változatlanul az lesz, hogy ellehetetlenítse az embercsempész- és emberkereskedő-hálózatok üzletszerű tevékenységét. A művelet emellett továbbra is ellátja majd a líbiai parti őrség és haditengerészet képzésére, valamint az ENSZ fegyverembargójának végrehajtásához való hozzájárulásra kiterjedő támogató feladatait, az EUBAM pedig a polgári tervezési kapacitásaira építve továbbra is együtt fog működni a líbiai hatóságokkal és támogatást fog nyújtani számukra annak érdekében, hogy amint a feltételek lehetővé teszik, polgári missziót lehessen majd indítani a rendfenntartás, a jogállamiság és a határigazgatás területén. Az EU továbbá emlékeztet amelletti elkötelezettségére, hogy a líbiai hatóságokkal és a Líbiával szomszédos országokkal szoros együttműködésben segítséget nyújtson a Líbia szárazföldi határaitra nehezedő nyomás enyhítéséhez.

9. Az EU egy 120 millió EUR értékű együttműködési csomagot is végrehajt, amely mindenekelőtt a civil társadalom, a kormányzás, az egészségügy, az ifjúság- és oktatáspolitikai, a migráció, a biztonság és a mediáció területére összpontosít. Az EU – különböző finanszírozási eszközök útján – folytatja a rövid távú segítségnyújtást, ezen belül is többek között a települések támogatását és az alapvető szolgáltatások rászoruló líbiai állampolgárok részére történő biztosítását. Az EU emellett növelte humanitárius segítségnyújtását is, amelynek összege 2016-ban elérte a 10,8 millió eurót. A helyszíni biztonsági feltételek javulása, valamint a politikai stabilitás kiemelkedően fontos ahhoz, hogy az EU hatékony segítséget tudjon nyújtani Líbia teljes területén, beleértve a távol eső déli vidékeket is. Az EU kész fokozni szerepvállalását annak érdekében, hogy előmozdítsa a stabilitást és a jólétet Líbiában.
